

תשעה האורות שעומדים כלם במחשבה, שהוא אחד מהם בחשבון כלם לרדף אחריהם. בשעה שעומדים במחשבה ולא נדבקים ולא נודעים. ואלה לא עומדים לא ברצון ולא במחשבה עליונה [עליונות]. תופסים בה ולא תופסים. באלה עומדים כל סודות האמונה וכל אותם האורות מסוד המחשבה העליונה [שלמה - ולמה] כלם נקראים אין סוף. עד כאן מגיעים אורות ולא מגיעים ולא נודעים. אין כאן רצון ולא מחשבה.

[א] לשמאירה המחשבה ולא נודעת [היא] ממי שמאירה, אז מתלבשת ונסתרת לתוף הבינה ומאירה למי שמאירה, ונכנסים זה בזה, עד שכלם נכללים כאחד. ובסוד הקרבן כשעולה, הכל נקשר זה בזה ומאיר זה בזה. אז עומדים כלם בעליה, והמחשבה מתעטרת עם אין סוף. אותו האור שמוארת ממנו המחשבה העליונה שלא נודעת בה כלל נקרא אין סוף, וממנו נמצא ועומד ומאיר למי שמאיר, ועל זה הכל עומד. אשרי חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

בא ראה, קץ כל בשר הזה, כמו שהקשר נמצא למעלה בשמחה, גם כאן למטה בחדוה, ורצון להסתפק הכל למעלה ולמטה. והאם עומדת על ישראל פראוי. בא ראה, בכל ראש חדש וחדש כשמתחדשת הלכנה, נותנים לקץ כל בשר הזה חלק אחד יותר על הקרבנות להתעסק בו וישתמש בחלקו, ויהיה צד של ישראל לבדם כדי שיתאחדו עם מלכם, וזהו השעיר, משום שהוא בחלק עשו, שכתוב בו שעיר, (בראשית כז) הן עשו אחי

דקיימי כלהו במחשבה דאיהו חד מנייהו בחושבנא כלהו למרדף בתרייהו בשעתא דקיימי במחשבה ולא מתדבקן ולא אתיידעו. ואלין לא קיימי לא ברעותא ולא במחשבה עלאה (נ"א עלאין). תפסין בה ולא תפסין. באלין קיימי כל רזי דמהימנותא וכל אנון נהורין מרזא דמחשבה עלאה (דלתתא ד"א ולתתא) פלהו אקרון אין סוף. עד הכא מטו נהורין ולא מטון ולא אתיידעו. לאו הכא רעותא ולא מחשבה.

(פרין ד"א כד) נהיר מחשבה ולא אתיידע (ד"ע) ממאן דנהיר. כדין אתלבש ואסתים גו בינה ונהיר למאן דנהיר ואעיל דא בדא עד דאתפלילו כלהו כחדא. וברזא דקרבנא כד סליק פלא אתקשר דא בדא ונהיר דא בדא. כדין קיימי פלהו בסליקו ומחשבה אתעטר באין סוף. ההוא נהירו דאתנהיר מגיה מחשבה עלאה דלא אתיידע בה כלל אקרי אין סוף. ומגיה אשתכח וקיימא ונהיר למאן דנהיר ועל דא כלא קאים. זכאה חולקיהון דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תא חזי, האי קץ כל בשר, כמה דקשורא אשתכח לעילא בחדו, אוף הכי נמי לתתא בחדוותא. ורעותא לאסתפקא כלא לעילא ותתא. ואימא קיימא עליהו דישראל כדקא יאות.

תא חזי, בכל רישי ירחא וירחא כד סיהרא מתחדשא יחבין ליה להאי קץ כל בשר חולקא חדא יתיר על קרבנין לאתעסקא ביה וישתמש בחולקיה. ויהא סטרא דישראל בלחודייהו. בגין דיתאחדון במלכיהון, ודא איהו שעיר. בגין דאיהו בחולקא דעשו דכתיב ביה שעיר (בראשית כז) הן עשו אחי

שְׁעִיר. וְעַל דָּא אִיהוּ אֲשַׁתְּמַשׁ בְּחוּלְקֵיהָ. וְיִשְׂרָאֵל אֲנוּן מִשְׁתַּמְשִׁין בְּחוּלְקֵיהוֹן. וּבְגִין כְּךָ כְּתִיב, (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלוֹתוֹ.

אִישׁ שְׁעִיר. וְעַל זֶה הוּא הַשְׁתַּמֵּשׁ בְּחֻלְקוֹ, וְיִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּמְשִׁים בְּחֻלְקָם, וְלָכֵן כְּתוּב (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלוֹתוֹ.

תָּא חֲזִי, הָאִי קִץ פֶּל בְּשׂוֹר, פֶּל רַעוּתֵיהָ לָאוּ אִיהוּ אֱלָא בְּבִשְׂרָא תְדִיר וּבְגִין כְּךָ תְּקוּנָא דְבִשְׂרָא תְדִיר לְגַבִּיהָ וְעַל דָּא אֶקְרִי קִץ פֶּל בְּשׂוֹר. וְכַד אִיהוּ שְׁלִיט, שְׁלִיט עַל גּוּפָא וְלֹא עַל נִשְׁמָתָא. נִשְׁמָתָא סְלֵקָא לְאַתְרָא וּבִשְׂרָא אֲתֵיב לְאַתְרָא דָּא. כְּגוּנָא דָּא בְּקַרְבְּנָא דְרַעוּתָא סְלֵקָא לְאַתְרָא חַד, וּבִשְׂרָא לְאַתְרָא חַד. וְכַד נִשְׁ דָּאִיהוּ זַכָּאָה אִיהוּ קַרְבְּנָא מִמֶּשׁ לְכַפָּרָה. וְאַתְרָא דְלָאוּ אִיהוּ זַכָּאָה, לָאוּ אִיהוּ קַרְבְּנָא בְּגִין דְּבִיהָ מוּמָא דְכְּתִיב, (ויקרא כב) כִּי לֹא לְרִצּוֹן וְגו' . וְעַל דָּא צְדִיקָא כְּפָרָה אֲנוּן דְּעֵלְמָא וְקַרְבְּנָא אֲנוּן בְּעֵלְמָא (עד כאן):

בָּא רָאָה, קִץ פֶּל בְּשׂוֹר הִנֵּה, פֶּל רִצּוֹנוֹ אִינוּ אֱלָא בְּבִשְׂרָא תְּמִיד, וְלָכֵן תְּקוּן הַבְּשָׂר תְּמִיד אֵלִיו, וְלָכֵן נִקְרָא קִץ פֶּל בְּשׂוֹר. וְכַשֵּׁהוּא שׁוֹלֵט, שׁוֹלֵט עַל הַגּוּף וְלֹא עַל הַנִּשְׁמָה. הַנִּשְׁמָה עוֹלָה לְמַקְוָמָה, וְהַבְּשָׂר נִתֵּן לְמַקְוָם הִנֵּה. כְּמוֹ זֶה בְּקַרְבָּן, שְׁהִרְצוֹן עוֹלָה לְמַקְוָם אֶחָד, וְהַבְּשָׂר לְמַקְוָם אֶחָד.

תָּא חֲזִי, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קִץ פֶּל בְּשׂוֹר בָּא לְפָנַי. לְמִיטַל רְשׁוֹ לְאַחֲשָׁכָא אֲפִיְהוּ (ד' טו ע"ב) דְּבִנֵּי עֵלְמָא. וּבְגִינֵי כְךָ הִנְנִי מִשְׁחִיתֵם אֶת הָאָרֶץ. (ועל דָּא עֲשָׂה לָךְ תַּבַּת עֲצֵי גֹפֶר כַּגִּין לְאַשְׁתְּוּבָא בְּהָ וְלֹא יִכַּל לְשַׁלְּטָאָה עֲלֵיךְ. רַבִּי חִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הוּן אֲוֵלֵי כְּאַרְחָא אֲמַר חַד) כְּתִיב וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוְּהוּ ה'.

וְהָאִישׁ שֶׁהוּא צְדִיק, הוּא קַרְבָּן מִמֶּשׁ לְכַפָּרָה, וְאַחַר שֶׁאִינוּ צְדִיק אִינוּ קַרְבָּן, מִשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מוּם, שְׁכַתוּב (ויקרא כב) כִּי לֹא לְרִצּוֹן וְגו' . וְעַל זֶה הַצְּדִיקִים הֵם כְּפָרָת הָעוֹלָם וְהֵם קַרְבָּן בְּעוֹלָם.

הַשְׁלֵמָה מִהַהֲשַׁמְטוֹת (סימן יא) צִוְּהוּ ה' . אֲמַר רַבִּי יוֹסִי זַכָּאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דְּאֲתֵיבֵיהּ לְהוֹן אֲוֵרִיתָא קְדִישָׁא וְאִינוּן מִשְׁתַּדְּלֵי בְּהָ יִמְמָא וְלִילֵי. תָּא חֲזִי דְּהָא מִשְׁמַע דְּאֲוֵלֵי דְּאֲשַׁתְּפַח נֹחַ עִם תִּיבּוֹתָא בְּאַתְחַבְּרוּתָא כַּחְדָּא לֹא אֲשַׁתִּיב (ובגין כד) אֲסִתִּים מִן עֵינָא כְּגוֹ תִיבּוֹתָא. קָמוּ וְאַזְלוּ. אֲמַר הַהוּא יוֹדָאֵי כְּתִיב עֲשֵׂה לָךְ תִּיבַת עֲצֵי גֹפֶר, לָךְ לְגִרְמָךְ בְּגִין לְאַתְחַבְּרָא בְּהַדְּהָ וְלֹא שְׁתִּזְבָּא בְּהָ מַה כְּתִיב וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוְּהוּ וְגו' . (עד כאן מִהַהֲשַׁמְטוֹת)

הַשְׁלֵמָה מִהַהֲשַׁמְטוֹת (סימן יא) צִוְּהוּ ה' . אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲשֶׁרִי יִשְׂרָאֵל שְׁנַתְּנָה לָהֶם תּוֹרָה קְדוֹשָׁה וְהֵם מִשְׁתַּדְּלִים בְּהָ יָמִים וְלִילוֹת. בָּא רָאָה, שֶׁהָרִי מִשְׁמַע שְׁלוּלָא שְׁנַמְצָא נֹחַ עִם הַתִּבָּה בְּהַתְּחַבְּרוּת כְּאַחַד, לֹא הִנֵּה נִצְּל, [ולכן] נִסְתַּר מִן הָעֵינַן בְּתוֹךְ הַתִּבָּה. קָמוּ וְהִלְכוּ. אֲמַר אוֹתוֹ יְהוּדִי, כְּתוּב עֲשֵׂה לָךְ תִּבַת עֲצֵי גֹפֶר, לָךְ וְלַעֲצֻמְךָ, כְּדִי לְהַתְּחַבֵּר עִמָּה וְלִהְיוֹת בְּהָ. מַה כְּתוּב? וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוְּהוּ וְגוּמַר. (ע"כ מִהַהֲשַׁמְטוֹת).

תא חזי, מה כתיב ונח בן שש מאות שנה וגו'. וכי אמאי אתא חושבנא דא לממני. אלא אילו לא הוה נח בן שש מאות שנה לא ייעול לתיבותא ולא יתחבר בהדה. פיון דאשתלים בשש מאות שנה כדין אתחבר בהדה.

וער דא מן יומא דאשתלים חובייהו דבני עלמא אוריך לון קדשא בריך הוא עד דאשתלים נח בשש מאות שנה ואשתלים דרגיה פדקא יאות והוה צדיק שלי. וכדין עאל לתיבותא. וכלא כגוונא דלעילא:

ונח בן שש מאות שנה כמה דאמרן. ובגיני כך לא אתמר כבן שש מאות שנה. (ר"א ל"ג לקביל שית ספרין דעלמא). תו פתח ואמר ואני הנני מביא את המבול מים. מאי טעמא הנני כיון דאמר ואני. אלא אני אנכי (נ"א הנני) כלא מלה חדא היא.

תא חזי, בכל אתר אני אתעביד גופא לנשמתא ודאי דמקבלא ממה דלעילא. ובגין כך אתרמיז באת קיימא דכתיב אני הנה בריתי אתך. אני דקיימא באתגליא מזומנת למנדע. אני כרסיא למה דלעילא. אני דעבידנא נוקמין לדרי דרין. ואני כליל דכר ונוקבא פחדא. לבתר אתרשים בלחודוי דאזדמן למעבד דינא. הנני מביא את המבול מים.

ביון דאמר מביא את המבול לא ידענא דאיהו מים. אלא את המבול לאסגאה מלאך המות, דאף על גב דמא הוו. מחבלא (לחבלא בהון) (ד"א הוה) אזיל בעלמא לשיצאה באנון מיין. אני יי, הכי תנינן נאמן אנא לשלמא אגר טב לצדיקיא ולא תפרע מרשיעיא. ובגין כך אבטח לון קרא לצדיקיא באני לשלמא אגר טב

בא ראה מה כתוב, ונח בן שש מאות שנה וגו'. וכי למה בא החשבון הזה למנות? אלא אלו לא היה נח בן שש מאות שנה, לא יכנס לתבה ולא יתחבר עמה. פיון שהשתלים בשש מאות שנה, אז התחבר עמה.

וער פן, מיום שהשתלים חטאם של בני העולם, חכה להם הקדוש ברוך הוא עד שהשתלים נח בשש מאות שנה, ונשלמה דרגתו כראוי והיה צדיק שלם, ואז נכנס לתבה. והפל כמו שלמעלה.

ונח בן שש מאות שנה, כמו שאמרנו. ולכן לא נאמר כבן שש מאות שנה [ר"א כנגד ששת צדרי העולם]. עוד פתח ואמר, ואני הנני מביא את המבול מים. מה הטעם הנני פיון שאמר ואני? אלא אני, אנכי, [הנני] - הכל זה דבר אחד.

בא ראה, בכל מקום אני נעשה גוף לנשמה, ודאי שמקבלת ממה שלמעלה, ולכן נרמז באות הברית, שכתוב אני הנה בריתי אתך. אני שקיימת בגלוי מזומנת לדעת, אני כסא למה שלמעלה, אני שעושה נקמות לדורי דורות. ואני - כולל זכר ונקבה כאחד. אחר כך נרשם לבדו, שהזדמן לעשות דין. הנני מביא את המבול מים.

ביון שאמר מביא את המבול, לא ידענו שהוא מים? אלא את המבול, לרבות מלאך המות. שאף על גב שהיו מים, המשחית ולהשחית [הם] [היה] הולך בעולם להשמיד באותם המים. אני ה' - כך שנינו, נאמן אני לשלם שכר טוב לצדיקים ולהפרע מהרשעים. ולכן הבטיח להם הפסוק לצדיקים באני, לשלם שכר טוב שלהם לעולם הבא. ואים

מרשיעיא. ובגין כך אבטח לון קרא לצדיקיא באני לשלמא אגר טב

דְּלֵהוּן לְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְאַגְזִים לְרִשְׁיַעְיָא לְאַתְפָּרַע מְנִייהוּ לְעֵלְמָא דְאַתִּי בְּאַנִי.

לְרִשְׁעִים לְהַפְרַע מֵהֶם לְעוֹלָם הֵבָא בְּאַנִי.

לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר. כְּמָה דְאִוְקִימְנָא דְדָא הוּא מִחֻבְלָא דְעֵלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות יב)

לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר - כְּמֹו שְׁהַעֲמַדְנִי, שְׁזֵהוּ הַמְשַׁחִית שֶׁל הָעוֹלָם, וְעַל זֶה כְּתוּב (שמות יב) וְלֹא יִתֵּן הַמְשַׁחִית לְבָא אֶל בְּתִיכֶם לְנַגֵּף. וְזֶה הוּא לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר, מִצַּד שֶׁל קִץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנָי. שְׁהָרִי כִּינּוּן שְׁהַגִּיעַ זְמַן שְׁחִפָּה לְהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא [ר"א וְחָכָה לְהֶם] עַד שְׁהַשְׁלִים נַח לְשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, אִזּוּ לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר. אָמַר, כִּף לְמַדְנֹו מְשֻׁמוּ שֶׁל רַבִּי יִצְחָק [ס"א בְּרַבִּי יוֹסִי מְחֻזָּא], שְׁאָמַר לָנוּ, [ס"א זֶה שְׁאָמַרְתִּי לְכֶם].

וְלֹא יִתֵּן הַמְשַׁחִית לְבָא אֶל בְּתִיכֶם לְנַגֵּף. וְדָא הוּא לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר מִסְטָרָא דְקִץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנָי. דְּהָא כִּינּוּן דְמְטָא זְמַנָּא דְאִוְרִיף לִוְן קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא (ר"א ל"ג וְאִוְרִיף לִוְן) עַד דְּאִשְׁלִים נַח לְשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּדִין לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר. אָמַר הַכִּי אִוְלִיפְנָא מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי יִצְחָק (ס"א בְּרַבִּי יוֹסִי מְחֻזָּא) דְּאָמַר לָן (נ"א הָא דְאָמַרִי לְכוּן).

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה לח) אֲמַרְתִּי לֹא אֶרְאֶה יְהִי יְהִי בְּאַרְץ חַיִּים לֹא אֲבִיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חֲדָל. אֲמַרְתִּי לֹא אֶרְאֶה יְהִי, כְּמָה אֲטִימִין אֲנוּן בְּנֵי נְשָׂא דְלֹא יְדַעִין וְלֹא מְשַׁגְיַחִין בְּמַלִּי דְאִוְרִיָּתָא, אֶלָּא מִסְתַּפְּלִי בְּמַלּוּי דְעֵלְמָא וְאַתְנַשִּׁי מְנִייהוּ רִוְחָא דְחֻכְמָתָא.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה לח) אֲמַרְתִּי לֹא אֶרְאֶה יְהִי יְהִי בְּאַרְץ חַיִּים לֹא אֲבִיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חֲדָל. אֲמַרְתִּי לֹא אֶרְאֶה יְהִי, כְּמָה אֲטוּמִים הֵם בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹּא יוֹדְעִים וְלֹא מְשַׁגְיַחִים בְּדַבְּרֵי הַתּוֹרָה, אֶלָּא מִסְתַּפְּלִים בְּדַבְּרֵי הָעוֹלָם וְנִשְׁפַּחַת מֵהֶם רִוּחַ חֻכְמָה.

דְּכַד בַּר נֶשׁ אֶסְתַּלַּק מֵהָאִי עֵלְמָא וְיַהִיב חוּשְׁבָנָא לְמֵאַרְיָה מְכַל מַה דְּעַבַד בְּהָאִי עֵלְמָא בְּעוֹד דְּאִיהוּ קָאִים רִוְחָא וְגוּפָא כְּחֲדָא וְחַמִּי מַה דְּחַמִּי, עַד דְּאִזִּיל לְהֵהוּא עֵלְמָא וּפְגַע לִיָּה לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן יְתִיב לְתַרְעָא דְגַנְתָּא דְעַדָן לְמַחְמִי כָּל אֲנוּן דְנַטְרוּ פְקוּדֵי דְמֵאַרְיָהוּן וְחַדִּי בְּהוּ.

שְׁבִשְׂאָרְדִם מִסְתַּלַּק מִהָעוֹלָם הִנֵּה וְנוֹתֵן חֻשְׁבוֹן לְרַבּוּנוּ מְכַל מַה שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הִנֵּה בְּעוֹד שֶׁהוּא קָיָם רִוּחַ וְגוּף כְּאֶחָד, וְרוּאָה מַה שְׁרוּאָה, עַד שֶׁהוֹלֵף לְאוֹתוֹ עוֹלָם וּפּוֹגֵשׁ בְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר גֵּן עַדָן לְרֵאוֹת כָּל אוֹתָם שֶׁשְׁמְרוּ אֵת מִצְוֹת רַבּוּנָם וְשָׂמַח בָּהֶם.

וְכַמָּה צְדִיקָיָא סְתַרְנִיָּה דְאָדָם. אֲנוּן דְאַתְמַנְעוּ מֵאַרְחָא דְגִיָּהֲנָם וְסָטוּ לְגַבֵּי אַרְחָא דְגֵן עַדָן. וְאַלִּין אֶקְרוּן יוֹשְׁבֵי חֲדָל. וְלֹא כְתִיב יוֹשְׁבֵי חֲדָל. בְּגִין דְלֹא הָוּוּ כְּמֹו חוּלְדָה דְגַרְרָא וּמִנְחָא וְלֹא יְדַעָא לְמֵאֵן שְׁבָקָא. אֶלָּא יוֹשְׁבֵי חֲדָל. כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (ישעיה ב) חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם וְגו' (אֶלָּא יוֹשְׁבֵי חֲדָל) דְאַתְמַנְעוּ לִוְן מֵאַרְחָא דְגִיָּהֲנָם. וְאַתְקִיפוּ בְּהוּ לְאַעְלָא לְהוּ בְּגַנְתָּא דְעַדָן.

וְכַמָּה צְדִיקִים סְבִיב אָדָם. אֵלוּ שְׁנַמְנְעוּ מִדְּרָף הַגִּיָּהֲנָם וְסָטוּ לְדְרָף גֵּן הָעַדָן, וְאַלְהֵ נִקְרָאִים יוֹשְׁבֵי חֲדָל. וְלֹא כְתוּב יוֹשְׁבֵי חֲדָל, כִּי אֵינָם כְּמֹו חֲלָדָה שְׂגוֹרְרַת וּמְנִיחָה וְלֹא יוֹדַעַת לְמִי מְנִיחָה, אֶלָּא יוֹשְׁבֵי חֲדָל, כְּמֹו שְׂנַאֲמַר (שם ב) חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם וְגו', [אֶלָּא יוֹשְׁבֵי חֲדָל] שְׁנַמְנְעוּ מִדְּרָף הַגִּיָּהֲנָם, וְהַחֲזִיקוּ בָהֶם לְהַכְנִיסָם בְּגֵן עַדָן.